

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o osebni asistenci obsega:

- Zakon o osebni asistenci – ZOA (Uradni list RS, št. 10/17 z dne 27. 2. 2017),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osebni asistenci – ZOA-A (Uradni list RS, št. 31/18 z dne 4. 5. 2018).

ZAKON O OSEBNI ASISTENCI (ZOA)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

S tem zakonom se ureja pravica do osebne asistencije in način njenega uveljavljanja, z namenom omogočiti posamezniku oziroma posameznici z dolgotrajnimi telesnimi, duševnimi, intelektualnimi ali senzoričnimi okvarami, ki jo v povezavi z različnimi ovirami lahko omejujejo, da bi enako kot drugi polno in učinkovito sodelovala v družbi (v nadaljnjem besedilu: uporabnik) na vseh področjih življenja enake možnosti, večjo neodvisnost, aktivnost in enakopravno vključenost v družbo, skladno z določbami Konvencije o pravicah invalidov (Uradni list RS-MP, št. 10/08).

2. člen (definicija osebne asistencije)

(1) Osebna asistencija po tem zakonu je pomoč uporabniku pri vseh tistih opravilih in dejavnostih, ki jih uporabnik ne more izvajati sam zaradi vrste in stopnje invalidnosti, a jih vsakodnevno potrebuje doma in izven doma, da lahko živi neodvisno, aktivno in je enakopravno vključen v družbo.

(2) Pri izvajanju osebne asistencije mora imeti uporabnik nadzor nad organizacijo in oblikovanjem storitev osebne asistencije glede na lastne potrebe, zmožnosti, življenjske okoliščine, pogoje ter želje. V primeru nezmožnosti upravljanja z lastno asistenco, naloge uporabnika prevzame njegov zakoniti zastopnik.

(3) Kot osebna asistencija se šteje pomoč pri temeljnih dnevni opravilih in pomoč pri komunikaciji in obvezna prisotnost pri uporabniku v primeru najtežjih invalidnosti, pomoč pri podpornih dnevni opravilih, spremstvo, pomoč na delovnem mestu in izobraževalnem procesu ter pomoč pri drugih dejavnostih in aktivnostih, v katere je uporabnik vključen.

(4) Uporabniku je zagotovljena prosta izbira izvajalca osebne asistencije in osebnega asistenta.

3. člen

(načela osebne asistence)

Pri načrtovanju in izvajanju osebne asistence se upoštevajo naslednja načela:

- spoštovanje dostojanstva in neodvisnosti uporabnika;
- pravica do svobode izbire in odločanja med postopkom uveljavljanja pravice do osebne asistence in njenim izvajanjem;
- omogočanje vključenosti v družbo;
- individualna obravnava;
- zagotavljanje enakih možnosti ter dostopnosti.

4. člen (naloge države)

Država je dolžna:

- načrtovati razvoj osebne asistence in razvijati dejavnost, jo usklajevati z drugimi področji socialne varnosti in sprejemati ustrezne zakonske podlage;
- zagotavljati pogoje in možnosti za enakomerno dostopnost, učinkovitost in racionalno organiziranost storitev osebne asistence na območju Republike Slovenije;
- zagotavljati pogoje za izobraževanje in usposabljanje;
- zagotavljati sredstva za financiranje postopka za uveljavljanje pravice do osebne asistence in izvajanje osebne asistence.

5. člen (uporaba zakona, ki ureja splošni upravni postopek)

(1) V postopku uveljavljanja pravice do osebne asistence se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če posamezna vprašanja v tem zakonu niso urejena drugače.

(2) Dokumenti in dejanja za uveljavljanje pravic po tem zakonu so takse prosti.

II. OSEBNA ASISTENCA

6. člen (upravičenci)

(1) Vsakemu, ki izpolnjuje s tem zakonom določene pogoje, ne glede na njegov dohodek ali premoženje, je zagotovljena osebna asistenca pod enakimi pogoji.

(2) Do osebne asistence je upravičen uporabnik, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- da zaradi invalidnosti potrebuje pomoč pri opravljanju aktivnosti, vezanih na samostojno osebno in družinsko življenje, vključevanje v okolje, izobraževanje in zaposlitev;
- da je državljan Republike Slovenije s stalnim bivališčem v Republiki Sloveniji ali tujec, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji;
- da je star od 18 do 65 let;
- da živi ali bi želel živeti v samostojnem ali skupnem gospodinjstvu zunaj celodnevne institucionalne oskrbe;
- da potrebuje pomoč najmanj 30 ur tedensko.

(3) Uporabnik je glede na ugotovljene potrebe po prvi in peti alineji prejšnjega odstavka upravičen do enega ali več osebnih asistentov.

(4) Če je upravičena oseba uveljavila pravico do osebne asistencije pred dopolnjenim 65. letom starosti, je lahko ne glede na tretjo alinejo prvega odstavka tega člena upravičena do osebne asistencije tudi po tem, ko dopolni to starost. V tem primeru se ponovno oceni potreba po osebni asistenci in odloči o tej pravici.

7. člen (storitve osebne asistencije)

- (1) Storitve osebne asistencije so:
- a) storitve, namenjene osebni pomoči uporabnika:
 - pomoč pri oblačenju in slačenju ter zagotavljanju ustrezne telesne temperature;
 - pomoč pri uporabi stranišča oziroma pri odvajanju;
 - kopanje in pomoč pri umivanju ter vzdrževanju osebne higiene;
 - pomoč pri hranjenju in pitju;
 - pomoč pri gibanju, posedanju, premeščanju, vstajanju ali nameščanju v ustrezen položaj;
 - pomoč pri namestitvi, upravljanju in uporabi ortopedskih in tehničnih pripomočkov, vodenje in pomoč pri orientaciji slepe in gluhoslepe osebe;
 - obvezna prisotnost pri uporabniku v primerih najtežje invalidnosti, ki zajema čas, v katerem osebni asistent ni neposredno angažiran pri katerih od zgoraj opisanih aktivnosti, je pa njegova prisotnost nujna;
 - **(črtana)**;
 - pomoč pri jemanju zdravil in opravljanju drugih aktivnosti v zvezi z zdravjem, za katere bi se lahko usposobil uporabnik sam in jih tudi opravljal, če ne bi potreboval osebne asistencije, saj se za opravljanje storitve ne zahteva posebnih znanj;
 - druge storitve, namenjene pomoči pri opravljanju opravil, namenjenih osebni pomoči, določene s predpisom iz drugega odstavka tega člena,
 - b) storitve, namenjene pomoči v gospodinjstvu in drugih dnevnih opravilih:
 - pomoč pri pripravljanju hrane in kuhanju;
 - pomoč pri čiščenju in vzdrževanju bivalnih prostorov (sesanje, pranje perila, likanje, brisanje prahu, čiščenje oken in tal, opravljanje drobnih hišnih opravil, idr.);
 - pomoč pri oskrbi in negi otroka uporabnika/starša ob njegovi prisotnosti in navodilih;
 - pomoč pri urejanju osebne dokumentacije;
 - pomoč pri oskrbi hišnih ljubljencev;
 - pomoč pri vsakodnevnih nakupih in nakupih predmetov trajne rabe;
 - druge storitve, namenjene pomoči pri opravljanju podpornih dnevnih opravil, določene s predpisom iz drugega odstavka tega člena,
 - c) spremstvo:
 - vodenje in pomoč pri orientaciji v prostoru;
 - vožnja avtomobila (osebno spremstvo in osebni prevoz);
 - pri vključevanju v športne, rekreacijsko športne in kulturne dejavnosti;
 - pri ohranjanju zdravja v zdraviliščih in na drugih krajih;
 - druga pomoč, ki se nanaša na spremstvo v situacijah, kjer uporabnik pri spremstvu potrebuje pomoč;
 - druga pomoč, določena v predpisu iz drugega odstavka tega člena,
 - d) pomoč na delovnem mestu in v izobraževalnem procesu:
 - namestitvev opreme in pripomočkov ter delovnih in študijskih sredstev;
 - pri urejanju in vodenju dokumentacije, branju in pisanju, spremljanje na šolske in izven šolske aktivnosti ter spremljanje na izobraževanju in druge aktivnosti v okviru izobraževalnega ali delovnega procesa;
 - pomoč pri uporabi informacijsko komunikacijske tehnologije;
 - druga pomoč, ki se nanaša na delovni proces oziroma izobraževanje, ki ga opravlja uporabnik, določena v drugem odstavku tega člena,
 - e) pomoč pri komunikaciji:

- pri branju besedil v prilagojenih načinih sporazumevanja (knjig, strokovne literature, časopisov, literature po izboru uporabnika);
- pri komunikaciji preko različnih informacijsko komunikacijskih tehnologij na zahtevo uporabnika;
- prenos vseh informacij iz in v okolje na zahtevo uporabnika;
- tolmačenje in prenos informacij uporabniku na podlagi slikovnega materiala.

(2) Podrobnejšo opredelitev storitev osebne asistencije določi minister, pristojen za invalidsko varstvo (v nadaljnjem besedilu: minister).

8. člen (komunikacijski dodatek)

Ne glede na pogoj iz pete alineje drugega odstavka 6. člena tega zakona, se lahko gluhemu, slepemu ali gluhoslepemu uporabniku, ki potrebuje izmed storitev osebne asistencije iz prejšnjega člena samo pomoč pri komunikaciji in spremstvu, tudi če ne izpolnjuje pogoja najvišje starostne meje iz tretje alineje drugega odstavka 6. člena tega zakona, odobri osebna asistencija v obsegu 30 ur na mesec. Uporabnik lahko namesto osebne asistencije izbere denarno nadomestilo v višini dodatka za pomoč in postrežbo pri opravljanju večine osnovnih življenjskih potreb, ki je določen v zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

9. člen (osebna asistencija in druge storitve)

(1) Pravica do osebne asistencije se izključuje s celodnevno institucionalnim varstvom, družinskim pomočnikom in dolgotrajno bolnišnično obravnavo, ki jih urejajo predpisi s področja socialnega in zdravstvenega varstva.

(2) Pravica do osebne asistencije se ne izključuje s storitvijo pomoči na domu po zakonu, ki ureja socialno varstvo. V tem primeru se število odobrenih ur osebne asistencije zmanjša za število odobrenih ur iz naslova pomoči na domu po zakonu, ki ureja socialno varstvo.

(3) Pravica do osebne asistencije se ne izključuje s pravico do vodenja, varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji oziroma pravice do drugih podpor pri zaposlovanju in socialnem vključevanju, ki so financirane iz javnih virov in so urejene v predpisih s področja socialnega varstva in zaposlovanja invalidov. V tem primeru se število odobrenih ur osebne asistencije zmanjša za število ur vključenosti v te storitve.

III. IZVAJALCI OSEBNE ASISTENCE

10. člen (izvajalci osebne asistencije)

Osebno asistenco kot nepridobitno dejavnost lahko izvajajo dobrodelne organizacije, organizacije za samopomoč in invalidske organizacije, zavodi in samostojni podjetniki posamezniki z vpisom v register iz 28. člena tega zakona na podlagi odločbe ministrstva, pristojnega za invalidsko varstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

11. člen

(osebni asistent)

Osebni asistent je fizična oseba, ki opravlja osebno asistenco pri izvajalcu osebne asistencije na podlagi pogodbe o zaposlitvi po zakonu, ki ureja delovna razmerja ali po podjemni pogodbi ali kot samostojni podjetnik posameznik, če:

- je polnoletna,
- je poslovno sposobna,
- iz kazenske evidence ne izhaja, da je bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje na področju nasilja, spolne nedotakljivosti oziroma diskriminatornega ravnanja na podlagi invalidnosti po drugih predpisih in
- ima opravljeno usposabljanje po tem zakonu.

12. člen (pridobitev in izguba statusa izvajalca osebne asistencije)

(1) Izvajalec osebne asistencije pridobi status izvajalca osebne asistencije z vpisom v register iz 28. člena tega zakona na podlagi odločbe ministrstva.

- (2) Izvajalec osebne asistencije se vpiše v register izvajalcev osebne asistencije, če:
- ima zaposlenega strokovnega vodjo za izvajanje osebne asistencije, ki ima opravljen strokovni izpit po predpisih, ki urejajo področje socialnega varstva, v kolikor izvaja osebno asistenco za več kot pet uporabnikov,
 - mu ni bila s pravnomočno sodbo sodišča izrečena prepoved izvajanja storitev s področja socialnega varstva,
 - ima za vodenje dela osebnih asistentov zaposlenega usklajevalca osebne asistencije, ki je končal vsaj visokošolski strokovni program, za vsakih nadaljnjih 20 uporabnikov,
 - ima poravnane davke in prispevke.

- (3) Izvajalcu osebne asistencije preneha status, če:
- preneha izvajati dejavnost osebne asistencije in o tem pisno obvesti ministrstvo v roku 15 dni po prenehanju opravljanja dejavnosti,
 - preneha obstajati,
 - ne izpolnjuje več pogojev iz prejšnjega odstavka in
 - na podlagi sklepa strokovnega nadzora iz 31. člena tega zakona.

(4) V primerih iz prejšnjega odstavka minister izda odločbo o izbrisu izvajalca osebne asistencije iz registra izvajalcev.

12.a člen (pogodba z izvajalcem osebne asistencije)

Z izvajalcem osebne asistencije ministrstvo sklene pogodbo. Obvezne sestavine pogodbe določi minister.

IV. IZVAJANJE OSEBNE ASISTENCE

13. člen (izvedbeni načrt osebne asistencije)

(1) Izvedbeni načrt je pisni dogovor o storitvah osebne asistencije iz 7. člena tega zakona, ki jih uporabnik potrebuje glede na odločbo centra za socialno delo o pravici do osebne asistencije, in ga skupaj pripravi uporabnik oziroma njegov zakoniti zastopnik in

izbrani izvajalec osebne asistencence. Če izvedbeni načrt pripravljata zakoniti zastopnik uporabnika in izbrani izvajalec osebne asistencence, pri njegovi pripravi sodeluje tudi uporabnik, zakoniti zastopnik in izbrani izvajalec osebne asistencence pa uporabnikove želje upoštevata tako, da se storitve osebne asistencence izvajajo v največjo korist uporabnika.

(2) Izvedbeni načrt poleg storitev osebne asistencence, ki izhajajo iz odločbe, vsebuje tudi opredelitev vrste nalog, ki jih opravlja osebni asistent, izbiro enega ali več osebnih asistentov, ki bodo opravljali osebno asistencenco pri uporabniku, terminski plan izvajanja osebne asistencence ter pravice in obveznosti uporabnikov, osebnih asistentov in izvajalcev.

(3) Podpisan izvedbeni načrt izvajalec osebne asistencence pošlje krajevno pristojnemu centru za socialno delo, ki načrt posreduje koordinatorju invalidskega varstva (v nadaljnjem besedilu: koordinator).

(4) Koordinator je strokovni delavec centra za socialno delo z dodatnimi znanji s področja invalidskega varstva.

(5) Ob vsaki novi odločbi, ki spreminja vrsto storitev in obseg ur osebne asistencence, je postopek enak postopku iz tretjega odstavka tega člena.

(6) Obrazec izvedbenega načrta določi minister.

14. člen (izvajanje osebne asistencence)

(1) Osebna asistencenca se opravlja v prisotnosti uporabnika in po njegovih navodilih.

(2) Osebni asistent je dolžan varovati osebne podatke in spoštovati zasebnost ter osebno integriteto uporabnika.

15. člen (obveza izvajanja osebne asistencence)

(1) Izvajalci osebne asistencence morajo za uporabnike zagotavljati osebno asistencenco v skladu z odločbo in izvedbenim načrtom.

(2) Uporabnik in izvajalec osebne asistencence skupaj izbereta osebnega asistenta.

(3) Uporabnik ali njegov zakoniti zastopnik in izvajalec osebne asistencence skleneta dogovor o izvajanju storitev osebne asistencence iz 7. člena tega zakona. Obvezne sestavine dogovora določi minister.

16. člen (zamenjava izvajalca osebne asistencence)

(1) Če osebni asistent ne izvaja del in nalog iz v odločbi določenih storitev osebne asistencence in izvedbenega načrta, lahko uporabnik zamenja osebnega asistenta oziroma izvajalca osebne asistencence.

(2) Če uporabnik oziroma njegov zakoniti zastopnik glede osebnega asistenta postavlja zahteve, ki jih izvajalec osebne asistencence ne more izpolniti in v odnosu do asistenta ne ravna v skladu z izvedbenim načrtom ali krši delovno ali kazensko zakonodajo, lahko

izvajalec osebne asistencence odstopi od izvajanja izvedbenega načrta in skupaj z uporabnikom ter koordinatorjem poišče drugega izvajalca.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka je izvajalec osebne asistencence dolžan zagotoviti izvajanje osebne asistencence, dokler se ne zagotovi njeno izvajanje z drugim izvajalcem osebne asistencence.

17. člen (spremljanje dela osebnega asistenta)

(1) Izvajalec osebne asistencence koordinatorju enkrat letno poroča o izvajanju osebne asistencence pri uporabniku, koordinator pa enkrat letno v skupnem poročilu poroča ministrstvu o izvajanju vseh storitev osebne asistencence, ki jih koordinira.

(2) Minister določi vsebino in način poročanja o izvajanju osebne asistencence.

V. PROGRAMI USPOSABLJANJA

18. člen (usposabljanje osebnih asistentov)

(1) Osebni asistent je dolžan, preden prične prvič izvajati osebno asistencenco, opraviti usposabljanje v skladu s tem zakonom.

(2) Vsebina osnovnega usposabljanja je določena v drugem odstavku 19. člena tega zakona, praktičen del usposabljanja pa poteka pri uporabniku.

(3) Oseba, ki uspešno zaključi usposabljanje, pridobi potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju, ki ga izda izvajalec usposabljanja.

(4) Osebni asistent se mora na poziv izvajalca osebne asistencence vsako leto vsaj en delovni dan dodatno izobraževati za opravljanje osebne asistencence.

(5) Podrobnejši program usposabljanja, pogoje za njegovo izvajanje in izbiro izvajalcev določi minister.

19. člen (usposabljanje uporabnikov)

(1) Uporabnik osebne asistencence in njegov zakoniti zastopnik, če ga ima, sta dolžna, preden prvič koristita storitve osebne asistencence, opraviti usposabljanje v skladu s tem zakonom.

(2) Osnovna vsebina programa usposabljanja uporabnikov in zakonitih zastopnikov mora vsebovati: pravice, ki izhajajo iz Konvencije o pravicah invalidov in zakona, ki ureja delovna razmerja, pomen osebne asistencence, odnos in komunikacija uporabnik – osebni asistent, pravice in obveznosti uporabnikov in osebnih asistentov ter izvajalcev osebne asistencence, varstvo in zdravje pri delu in seznanitev z etičnimi načeli v socialnem varstvu.

(3) Uporabnik in zakoniti zastopnik, ki uspešno zaključita usposabljanje, pridobita potrdilo, ki ga izda izvajalec.

(4) Podrobnejši program usposabljanja, pogoje za njegovo izvajanje in izbiro izvajalcev določi minister.

19.a člen **(usposabljanje koordinatorjev in članov strokovne komisije)**

(1) Koordinatorji in člani komisije iz 21. člena tega zakona morajo, preden prvič začnejo izvajati naloge v zvezi z osebno asistenco, opraviti usposabljanje po tem zakonu.

(2) Usposabljanje iz prejšnjega odstavka organizira Skupnost centrov za socialno delo Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Skupnost).

(3) Oseba, ki uspešno konča usposabljanje, pridobi potrdilo o uspešno končanem usposabljanju, ki ga izda Skupnost.

(4) Koordinatorji in člani komisije se morajo vsako leto vsaj en delovni dan dodatno usposabljati za opravljanje del v povezavi z osebno asistenco.

(5) Podrobnejši program usposabljanja in pogoje za njegovo izvajanje določi minister.

VI. POSTOPEK UVELJAVLJANJA OSEBNE ASISTENCE

20. člen **(postopek za uveljavljanje pravice do osebne asistence)**

(1) O pravici do osebne asistence odloča center za socialno delo, ki je krajevno pristojen glede na stalno ali začasno prebivališče uporabnika.

(2) Uporabnik ali njegov zakoniti zastopnik vloži vlogo za pridobitev pravice do osebne asistence na centru za socialno delo iz prejšnjega odstavka. Vloga vsebuje:

- osebno ime vlagatelja, EMŠO in naslov stalnega ali začasnega prebivališča;
- navedbo o potrebi po storitvah osebne asistence pri opravljanju aktivnosti, vezanih na samostojno osebno in družinsko življenje, vključevanje v okolje, izobraževanje in zaposlitev;
- navedbo o prejemanju dodatka za pomoč in postrežbo oziroma drugih denarnih prejemkov, ki jih vlagatelj prejema iz naslova potrebe po tuji negi in pomoči;
- dokazila o izobraževanju ali zaposlitvi;
- datum vložitve in podpis vlagatelja ali zakonitega zastopnika.

(3) Odločba o pravici do osebne asistence se izda na podlagi mnenja strokovne komisije centra za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: komisija).

(4) V odločbi iz prejšnjega odstavka mora biti vpisan zakoniti zastopnik, če ga uporabnik ima, natančno mora biti opredeljena vrsta storitev osebne asistence, do katerih je uporabnik upravičen, in obseg, v katerem se zagotavlja osebna asistenca.

(5) O pritožbi zoper odločbo iz prejšnjega odstavka odloči ministrstvo. Pri odločanju o pritožbi ministrstvo lahko pridobi novo izvedensko mnenje.

21. člen **(mnenje o obsegu ur in vsebini osebne asistence)**

- (1) Komisija izdela mnenje o številu ur in vsebini osebne asistencije.
- (2) Komisijo sestavljata dva izvedenca. Izvedenca se imenujeta z liste izvedencev, ki jo vodi ministrstvo. Na listi so strokovnjaki s področja socialnega varstva, strokovnjaki s področja zdravstvenega varstva in strokovnjaki – predstavniki uporabnikov po vrsti invalidnosti. Uporabnik osebne asistencije lahko zahteva, da je en član komisije predstavnik uporabnikov.
- (3) Komisija izdela mnenje iz prvega odstavka tega člena na podlagi osebnega razgovora z uporabnikom oziroma njegovim zakonitim zastopnikom na domu uporabnika. Pri ocenjevanju vrste, vsebine in obsega potreb komisija in uporabnik oziroma zakoniti zastopnik uporabljata standardiziran ocenjevalni obrazec o aktivnostih, za katere uporabnik potrebuje pomoč in jih sam ne more opraviti.
- (4) Pravica do osebne asistencije je izražena v obsegu ur na teden.
- (5) Pri določitvi ur osebne asistencije se upošteva, da ima uporabnik v kombinaciji s podporno tehnologijo, prilagoditvami življenjskega in delovnega okolja in načrtovanjem fizičnega okolja brez grajenih ovir ter glede na njegovo socialno mrežo, enake možnosti izbire, kot jih imajo drugi državljani.
- (6) Obrazec mnenja iz prvega odstavka tega člena in standardizirani ocenjevalni obrazec iz tretjega odstavka tega člena določi minister.

22. člen (poročanje)

- (1) Izvajanje osebne asistencije pri uporabniku preverja koordinator vsaj enkrat na leto oziroma po potrebi.
- (2) Uporabnik oziroma njegov zakoniti zastopnik mora koordinatorju in izvajalcu osebne asistencije sporočiti vsako spremembo, ki lahko vpliva na upravičenost do osebne asistencije, njen obseg ali obdobje prejemanja, takoj, ko je taka sprememba nastala ali je zanjo izvedel. V primeru, da ta sprememba vpliva na širši ali ožji obseg izvajanja osebne asistencije, se ponovno odloča o pravici do osebne asistencije.
- (3) Način preverjanja določi minister.

VII. KOORDINATOR

23. člen (koordinator)

- (1) Koordinator je oseba, ki je z namenom koordiniranja in organiziranja za posameznega uporabnika zaposlena na centru za socialno delo.
- (2) Koordinator:
- pomaga uporabniku pri pripravi predloga ocene potreb po osebni asistenci za obravnavo na komisiji;
 - spremlja izvajanje osebne asistencije.

24. člen

(pogoji za imenovanje koordinatorjev)

Koordinator mora, poleg pogojev določenih v zakonu, ki ureja socialno varstvo, za strokovnega delavca, izpolnjevati še naslednja pogoja:

- ima opravljeno usposabljanje za koordinatorje iz 19.a člena.
- ni pravnomočno obsojen na nepogojno kazen zapora in iz kazenske evidence ne izhaja, da je bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje na področju nasilja, spolne nedotakljivosti oziroma diskriminatornega ravnanja na podlagi invalidnosti po drugih predpisih.

VIII. FINANCIRANJE OSEBNE ASISTENCE

25. člen

(cena ure storitve osebne asistence)

(1) Cena ure storitve osebne asistence se določi tako, da pokrije vse stroške, povezane z zaposlovanjem osebnih asistentov, ter stroške, povezane z organizacijo in izvajanjem osebne asistence.

(2) Metodologijo za izračun cene ure storitve osebne asistence predpiše minister.

26. člen

(financiranje osebne asistence)

(1) Za vsakega uporabnika pristojni center za socialno delo z odločbo iz tretjega odstavka 20. člena tega zakona določi število ur storitev osebne asistence, ki se mu prizna tedensko ali mesečno ali višino denarnega nadomestila v skladu z 8. členom tega zakona.

(2) Če je uporabnik upravičen do prejemanja dodatka za pomoč in postrežbo oziroma do drugih denarnih prejemkov zaradi potrebe po tuji negi in pomoči, uporabnik sofinancira osebno asistenco pri izbranem izvajalcu osebne asistence v višini polovice navedenega prejemka.

(3) Če se uporabnik iz 8. člena tega zakona odloči za denarno nadomestilo in že prejema dodatek za pomoč in postrežbo oziroma drug denarni prejemek zaradi potrebe po tuji negi in pomoči, se mu denarno nadomestilo iz 8. člena tega zakona izplačuje kot razlika med dodatkom oziroma drugim denarnim prejemkom ter celotnim denarnim nadomestilom, do katerega je upravičen.

(4) Sredstva za izvajanje storitev osebne asistence izvajalcu osebne asistence in sredstva za komunikacijski dodatek uporabniku se izplačujejo mesečno.

(5) Sredstva za financiranje storitev osebne asistence in sredstva za komunikacijski dodatek se zagotovijo v proračunu Republike Slovenije.

(6) Natančnejši postopek glede mesečnih zahtevkov za izplačila predpiše minister.

IX. ZBIRANJE PODATKOV ZA POTREBE IZVAJANJA OSEBNE ASISTENCE

27. člen

(zbiranje, obdelovanje in hranjenje podatkov za osebno asistenco)

(1) Za zbiranje, shranjevanje, posredovanje in uporabo podatkov, vsebovanih v zbirkah podatkov, ki so potrebni za izvajanje osebne asistencije, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(2) Za namene razvoja in izvajanja osebne asistencije se podatki, ki so potrebni za načrtovanje vrste in obsega storitev osebne asistencije ter spremljanje doseganja kazalnikov uspešnosti, obdelujejo v obliki, ki onemogoča identifikacijo posameznika.

28. člen **(register izvajalcev osebne asistencije)**

(1) Za potrebe razvoja in izvajanja osebne asistencije ministrstvo vodi register o izvajalcih osebne asistencije.

- (2) Register iz prejšnjega odstavka vsebuje naslednje podatke:
- zaporedno številko vpisa izvajalca osebne asistencije in številko odločbe o vpisu v register;
 - naziv in sedež izvajalca osebne asistencije;
 - osebno ime odgovorne osebe in pravni status izvajalca;
 - datum začetka izvajanja osebne asistencije;
 - kontaktne podatke izvajalca;
 - datum izbrisa in številko ter datum odločbe o izbrisu iz registra izvajalcev osebne asistencije.

(3) Podatki, vpisani v register, so javni.

29. člen **(evidenca uporabnikov osebne asistencije)**

(1) Za potrebe odločanja o pravici do osebne asistencije, načrtovanje politike, spremljanja stanja ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene se vodi informatizirana zbirka podatkov o uporabnikih osebne asistencije in njihovih zakonitih zastopnikih in odločbah (v nadaljnjem besedilu: centralna zbirka podatkov). Centralna zbirka podatkov vsebuje naslednje podatke:

- osebne podatke uporabnika osebne asistencije in njegovega zakonitega zastopnika (osebno ime, EMŠO, naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča, rojstni podatki, naslov nudenja osebne asistencije, osebno ime zakonitega zastopnika, če ga uporabnik ima);
- vrsto invalidnosti;
- dodatek za pomoč in postrežbo oziroma druge denarne prejeme, ki jih prejema iz naslova potrebe po tuji negi in pomoči;
- številko in datum izdaje odločbe o priznanju pravice do osebne asistencije;
- datum pričetka ter prenehanja izvajanja osebne asistencije;
- storitve osebne asistencije, ki se mu nudijo;
- odobrene ure osebne asistencije;
- podatki o izvajalcu osebne asistencije, ki mu nudi osebno asistenco.

(2) Centralno zbirko podatkov obdeluje ministrstvo kot upravljavec centralne zbirke podatkov.

(3) Podatki iz evidence uporabnikov osebne asistencije se hranijo deset let po preteku pravice do osebne asistencije, po preteku roka se arhivirajo.

29.a člen **(evidenca osebnih asistentov)**

(1) Za potrebe vodenja dejansko opravljenih ur osebne asistencije pri posameznem uporabniku in spremljanje stanja ter za znanstveno raziskovalne namene, se vodi evidenca osebnih asistentov, ki vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime osebnega asistenta,
- spol,
- strokovna izobrazba,
- usposobljenost iz 18. člena tega zakona,
- pravna podlaga, na osnovi katere izvaja dela osebnega asistenta.

(2) Evidenco osebnih asistentov vodi in obdeluje ministrstvo.

(3) Podatki iz evidence osebne asistencije se hranijo pet let po prenehanju pravnega razmerja, na podlagi katerega je osebni asistent izvajal osebno asistenco.

30. člen **(pridobivanje podatkov)**

(1) Podatki iz 29. člena tega zakona, ki so po tem zakonu potrebni za uveljavljanje pravice do osebne asistencije, se zbirajo neposredno od uporabnika oziroma njegovega zakonitega zastopnika ter po uradni dolžnosti iz zbirk podatkov iz tretjega odstavka tega člena. Uporabnik oziroma njegov zakoniti zastopnik centru za socialno delo da vse podatke, o katerih pooblaščen organi in organizacije ne vodijo zbirk podatkov.

(2) Podatki iz 12. in 29.a člena tega zakona, ki so po tem zakonu potrebni zaradi preverjanja pogojev za izvajalca osebne asistencije, se zbirajo neposredno od izvajalca osebne asistencije ter po uradni dolžnosti iz zbirk podatkov iz tretjega odstavka tega člena.

(3) Centri za socialno delo in ministrstvo podatke iz prvega in drugega odstavka tega člena brezplačno pridobivajo iz obstoječih zbirk podatkov naslednjih upravljavcev:

- Ministrstva za notranje zadeve – podatke iz centralnega registra prebivalstva (osebno ime, EMŠO, državljanstvo prebivalca, ki uveljavlja pravice po tem zakonu, stalno ali začasno prebivališče, država bivanja, naslov za vročanje, sprememba osebnega imena, podaljšanje in odvzem roditeljske pravice ter datum prenehanja tega ukrepa, odvzem in vrnitev poslovne sposobnosti, skrbništvo ter datum prenehanja tega ukrepa);
- centrov za socialno delo – podatke o oblikah družbenega varstva po zakonu, ki ureja družbeno varstvo duševno in telesno prizadetih oseb, odločbo o pridobitvi statusa otroka s posebnimi potrebami, podatke o prejemnikih dodatka za nego otroka (osebno ime, EMŠO, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, datum izdaje odločbe, motnje v duševnem razvoju oziroma slep ali slaboviden otrok oziroma gluhi ali naglušni otrok oziroma gibalno oviran otrok oziroma otrok z več motnjami);
- Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije – podatke iz zbirke podatkov o uživalcih dodatka za pomoč in postrežbo (osebno ime, EMŠO, datum priznanja pravice, vrsta potrebe po tuji pomoči in postrežbi in znesek dodatka za pomoč in postrežbo);
- upravnih enot – podatke o vojnih invalidih (osebno ime, EMŠO, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, datum izdaje odločbe o pravici do dodatka za pomoč in postrežbo);
- Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve – podatke iz poslovnega registra (matična in davčna številka, naziv in sedež poslovnega subjekta, tekoči račun poslovnega subjekta);

- Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – podatke o prijavi v obvezna socialna zavarovanja za osebne asistente, strokovne vodje in usklajevalce osebne asistence pri izvajalcih osebne asistence (podlaga za prijavo v zavarovanje, datum začetka in prenehanja zavarovanja, delovni oziroma zavarovalni čas);
- Finančne uprave Republike Slovenije – podatke iz davčnega registra za izvajalce osebne asistence (davčna številka, firma oziroma ime, sedež in naslov, številke plačnih računov v Republiki Sloveniji, podatke o postopkih zaradi insolventnosti in postopkih prisilnega prenehanja).

(4) O pridobivanju podatkov iz tega člena ni potrebno predhodno seznaniti osebe, na katero se podatki nanašajo.

(5) Zaradi točnosti in ažurnosti podatkov iz 29. in 29.a člena tega zakona se lahko povezuje centralna zbirka podatkov s centralnim registrom prebivalstva na podlagi EMŠO.

X. NADZOR NAD IZVAJANJEM OSEBNE ASISTENCE

31. člen (nadzor)

- (1) Nadzor po tem zakonu obsega:
- nadzor izvedbenega načrta, ki ga izvajata pristojni center za socialno delo in izvajalec osebne asistence;
 - nadzor, ki ga izvaja socialna inšpekcija po zakonu, ki ureja socialno varstvo, in
 - finančni nadzor, ki ga izvajata ministrstvo in Računsko sodišče Republike Slovenije.

(2) Za nadzor po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor na področju socialnega varstva.

XI. KAZENSKE DOLOČBE

32. člen (prekršek uporabnika)

- Z globo od 250 do 2.500 evrov se kaznuje za prekršek uporabnik, če:
- v vlogi iz 20. člena tega zakona navaja neresnične podatke,
 - ne sporoči podatkov iz 22. člena tega zakona, na podlagi katerih mu pravica preneha ali se mu zmanjša.

33. člen (prekršek pravne in fizične osebe, ki izvaja osebno asistenco)

(1) Z globo od 250 do 2.500 evrov se kaznuje fizična oseba, ki izvaja storitve osebne asistence, čeprav ni izvajalec osebne asistence iz 12. člena tega zakona.

(2) Z globo od 2.500 do 10.000 evrov se kaznuje pravna oseba, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 250 do 2.500 evrov se kaznuje izvajalec osebne asistence, če si namerno neupravičeno pridobi materialno korist na podlagi sporočanja neresničnih podatkov koordinatorju iz 23. člena tega zakona (10. člen).

(4) S kaznijo 250 do 2.500 evrov se kaznuje odgovorna oseba izvajalca osebne asistencije v primeru kršitev iz prejšnjega odstavka.

Zakon o osebni asistenci – ZOA (Uradni list RS, št. [10/17](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»XII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

34. člen
(roki za izdajo podzakonskih aktov)

(1) Minister izda predpise iz tega zakona najkasneje do 30. junija 2018.

(2) Centri za socialno delo pričnejo s postopki za uveljavitev pravice do osebne asistencije z dnem uveljavitve podzakonskih aktov iz tega zakona.

35. člen
(nadaljevanje izvajanja osebne asistencije)

Ne glede na določbo tretje alineje prvega odstavka 6. člena tega zakona se upravičencu lahko dodeli pravica do osebne asistencije tudi po 65. letu starosti, če je bil pred uveljavitvijo tega zakona kot uporabnik vključen v programe osebne asistencije, ki so se izvajali na podlagi razpisov ministrstva. V tem primeru se ponovno oceni potreba po osebni asistenci in odloči o tej pravici.

36. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2019.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osebni asistenci – ZOA-A (Uradni list RS, št. [31/18](#)) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

»PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

13. člen
(imenovanje komisij v prehodnem obdobju)

(1) Ne glede na določbe zakona do 31. decembra 2019 komisije iz 20. in 21. člena Zakona o osebni asistenci (Uradni list RS, št. 10/17) namesto centrov za socialno delo imenuje Skupnost centrov za socialno delo.

(2) Sredstva za opravljanje nalog iz prejšnjega odstavka se zagotovijo v proračunu Republike Slovenije.

14. člen
(roki za izdajo podzakonskih aktov)

Minister izda predpise iz tega zakona najkasneje do 30. junija 2018.

15. člen
(dopolnitev Zakona o socialnem varstvu)

V četrtem odstavku 49.a člena Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17 in 21/18 – ZNOrg) se v četrti alineji beseda »in« nadomesti z vejico, v peti alineji se črta vejica in doda beseda »in« ter nova šesta alineja, ki se glasi:
»– naloge, ki jih opravljajo koordinatorji invalidskega varstva.«.

16. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2019.«.